

Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKOn lausunto hallituksen esityksen luonnoksesta

Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO on lausuntoaan valmistellessaan käynyt keskustelua merkittävimpien henkilöstöryhmiä edustavien jäsenjärjestöjensä kanssa.

Lakiehdotusten perustelut ja henkilöstön asema

Hallituksen esityksessä ehdotettu yhtiöittäminen tulee järjestää siten, että työntekijöiden asemaa ja keskeisiä työsuhteen ehtoja ei heikennetä. Uudistuksesta huolimatta toiminnan tulee jatkua kaikilla nykyisillä paikkakunnilla. Henkilöstön asema ja palvelusuhteiden ehdot tulee suunnitella siten, että osaava henkilöstö on motivoitunut jatkamaan uudessa yhtiössä. Yhtiön järjestäytymisessä on varmistettava, että henkilöstön asema turvataan työehtosopimuksella, johon on sisällytetty henkilöstöä koskevat keskeiset ehdot. Työehtosopimuksen valinnassa on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että palkkausjärjestelmä on tasapuolinen ja kannustava, työaikakäytännöt ovat riittävän joustavat, luottamusmiesjärjestelmä turvataan ja vuosilomien osalta huomioidaan henkilöstön nykyisten lomien pituus. Lisäksi siirtyvän henkilöstön eläketurvan perustettavassa yhtiössä tulee vastata heidän nykyistä eläketurvaa. Eläketurvan varmistaminen pitkään valtion palveluksessa olleille tulee järjestää lisävakuutuksella.

Henkilöstön edustus

Hallituksen esityksessä lähdetään siitä, että Rahoituskeskuksen henkilöstö valitsisi johtokuntaan keskuudestaan edustajan, jolla olisi läsnäolo- ja puheoikeus johtokunnan kokouksissa lukuun ottamatta nimitysasioita (6 § Rahoituskeskuksen johtokunta). Yhtiöittämisessä tulee huomioida henkilöstön edustus myös Yhtiön hallituksessa, johon niin ikään tulee nimetä henkilöstön edustaja. Laki henkilöstön edustuksesta yritysten hallinnossa (725/1990) koskee yrityksiä, joissa henkilöstöä on vähintään 150. Lain tarkoituksena on yrityksen toiminnan kehittäminen, yhteistoiminnan tehostaminen ja henkilöstön vaikutusmahdollisuuksien lisääminen. Lain mukaan henkilöstöllä on oikeus osallistua liiketoimintaa, taloutta ja henkilöstöä koskevien asioiden käsittelyyn ja näin ollen henkilöstön edustaja yhtiön hallituksessa on perusteltua.

Liikkeenluovutus ja henkilöstön asema uudessa yhtiössä

Hallituksen esityksessä esitetyn suunnitelman mukaisesti koko henkilöstö siirtyy ns. vanhoina työntekijöinä uuteen yhtiöön liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. Jotta muodostettava yhtiö voisi jatkaa Tekesin ja Finpron perustehtävien kansallisena toteuttajana, on yhtiölle taattava riittävä valtion rahoituksen saaminen. On myös varmistauduttava



Julkisalan koulutettujen
neuvottelujärjestö

siitä, että valtion rahoitukselle ei muodostu lainsäädännöllisiä eikä muita kansallisia tai kansainvälisiä säädös- tai hallinnollisia esteitä.

Tekes edistää asiantuntemuksellaan ja rahoituksellaan teknologian ja innovaatioiden kehittämistä sekä tutkimus- ja innovaatiotoiminnan tulosten laaja-alaista hyödyntämistä elinkeinotoiminnassa, työelämässä ja muualla yhteiskunnassa sekä aikaisen vaiheen pääomasi-
joitusmarkkinan kehittymistä. Toiminnan tulee uudistaa elinkeinoja, kasvattaa jalostusarvoa, parantaa tuottavuutta ja työelämän laatua, lisätä vientiä sekä luoda työllisyyttä ja hyvinvointia. Yhtiöittämisessä tulee huomioida

tutkimus- ja innovaatiotoiminnan eri vaiheet ja niiden aikajänne sekä varmistaa korkeatasoisen tutkimustoiminnan merkitys elinkeinoelämän uudistajana.

Hallituksen esityksessä avoimeksi jääneet kysymykset

Hallituksen esitys jättää avoimeksi kysymyksen siitä, mitä resurssien uudelleenkohdentaminen, ulkomaantoimintojen kasvattaminen ja kotimaan toimintojen tehostaminen käytännössä tarkoittavat olemassa olevan henkilöstön näkökulmasta. Pyydämme tässä yhteydessä kiinnittämään huomiota henkilöstön asemaan sekä erityisesti työssä jaksamiseen huomioiden yleisperusteluissa useissa kohdissa esille nostetut tehostamispaineet (kts. tarkemmin alla).

2.3 Nykytilan arviointi (s. 7)

Lisäksi valtiontalouden tilanteen johdosta TF-toimintaan osoitettavat resurssit tulevat laskemaan tulevina vuosina, minkä vuoksi nykyistä niukemmilla resursseilla tulisi saavuttaa suurempi vaikuttavuus yritysten vahvistuneen kilpailukyvyyn ja kansainvälisen liiketoiminnan kasvun kautta.

3.1. Tavoitteet (s. 14)

Tekesin ja Finpron toimintojen uudistamisella pyritään vähentämään yritys-palvelujärjestelmän rakenteen sirpaleisuutta ja lisäämään kustannustehokkuutta sekä varmistamaan palveluiden korkea laatu ja lisäarvo uudistumista ja kansainvälisen liiketoiminnan kasvua tavoitteleville asiakkaille.

3.2 Toteuttamisvaihtoehdot (s. 15)

Yhtiömuodossa on helpompi turvata esimerkiksi kansainvälisen liiketoiminnan asiantuntijoiden rekrytointi, toiminnan painopistealueiden nopea muuttaminen ja tarvittava resurssien uudelleenkohdentaminen tarvittaessa.

3.3. Ehdotukset

(s. 16)

Yhdistämisen tavoitteena on myös kohdentaa henkilöresursseja enemmän asiakasrajapintaan sekä ulkomaantoimintoihin kotimaan toimintoja tehostamalla.

Esityksestä ei käy selvästi ilmi miten virkavastuullinen valmistelu ja esittely toteutetaan mm. Rahoituskeskuksen tekemissä rahoitustoimintaan liittyvissä päätöksissä jatkossa, kun henkilöstöön sovelletaan valtion virkamieslain sijasta työsopimuslakia. Avoimeksi jää myös kysymys siitä, miten tehtäviä mahdollisesti jaetaan tytäryhtiöille. (kts. tarkemmin alla).

3.3. Ehdotukset

(s. 17)

Yhtiöllä voisi tehtävänsä toteuttamiseksi olla tytäryhtiöitä. Yhtiön työntekijä voisi toimia virastossa virkavastuullisena valmistelijana ja esittelijänä Rahoituskeskuksen tekemissä rahoitustoimintaan liittyvissä päätöksissä, mukaan lukien rahoitus-, muutos-, maksatus- ja takaisinperintäpäätökset.

(s. 21)

Siirtyvän henkilöstön työsuhteiset tehtävät ja niissä oleva henkilöstö siirtyvät siirron yhteydessä Yhtiöön 1.1.2018. Jatkossa siirtyneeseen henkilöstöön sovellettaisiin valtion virkamieslain sijasta työsopimuslakia. Palvelussuhteen lajin muuttumisella ei olisi vaikutusta palvelussuhteen jatkuvuuteen.

Helsingissä 7.8.2017

Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry:n puolesta



Katja Aho
asiantuntija